

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, április hó 2-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Berlin, ápr. 2.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Maas és Mousel közt heves tüzérségi harcok folytak. Bois de Pretre mellett, benn az erdőben, a gyalogsági harcok tovább folytak és egész éjjel tartottak. Az erdőtől nyugatra a franciák támadása a tűzünkben összeomlott, az ellentámadásba súlyos veszteségeket okoztunk az ellenségnek és régi állásaikba vetettük vissza, csak az erdőben tartják még megszállva a franciák legelői levő árkaiknak két földházát.

Keleti hadszíntér. A keleti arcvonalon a helyzet változatlan.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, ápr. 2.

(Hivatalos.) A keleti Beszkidek vonalán általában nyugalom van, minthogy az oroszok összes támadásait az utóbbi napokban véresen visszautasítottuk. A kárpát arcvonalnak keletről csatlakozó szakaszában, ahol nagy orosz erők támadnak, folyik a harc. A Pruth és Dnyeszter között levő orosz határon csapataink az oroszoknak túlerővel véghezvitt támadását visszaverték, egymás mögött 10—15 sorban támadott az ellenség. Egész napon át a csatavonal több pontján a harc egész estig tartott. Az ellenség nagy vesztesége után mindenütt visszavonulásra kényszerült, — főként legdélibb szárnyaink előtt meglekészszerűen hátrált. Lengyelországban és Nyugat-Galiciában nincs változás, a Nida alsó folyása mentén az oroszok támadása állásaink leghatásosabb tüzelésében összeomlott. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, ápr. 3.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: A belgák egy kísérlete, hogy márc. 30-án tőlük elragadott Hook kolostormajort visszafoglalják, megheiusult. Bois de Pretreben a franciáknak egy előretörése sikertelen maradt. A franciáknak Mühlhausen-től nyugatra Nisleraspach mellett és ettől délre elterülő magaslatok ellen intézett támadását visszavertük.

Keleti hadszíntér: A keleti arcvonalon nem történt jelentősebb esemény.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, ápr. 3.

(Hivatalos.) A keleti Beszkidekben harcunkonk tegnap óta csak Felső-Labore völgyében és Viravától délre fekvő magaslatokon vannak harcok. Az ujonnan harcba vetett orosz erősítések arra kényszerítettek bennünket, hogy Cisanától és Berechy—Grüntől két oldalt harcoló előretolt csoportjainkat kissé visszavonjuk. Az uzsoki hágótól északra állásaink ellen intézett támadásokat véresen visszavertük. Megállapítottuk, hogy a legutóbbi Przemysl előtt állott orosz erők összes hadosztályai immár a kárpáti arcvonalon vannak. Délkelet-Galiciában csak tüzérségi harcok voltak. A Dnyeszter és Pruth

között állásaink előtt ápr. 1-én lefolyt sikeres harcok után nyugalom van. Höfer, vezérőrnagy. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Konstantinápoly, ápr. 4.

A főhadiszállás jelenti: Nehány aknahalász megkísérelte a Dardanellák bejáratának megközelítését, de tüzelésünk elűzte őket. Az aknahalászok kíséretére kirendelt páncélos cirkáló nagy távolságból heves ágyutüzést kezdett, de aztán nyomban visszavonult. A többi hadszíntérről nincs jelenteni való.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, ápr. 4.

(Hivatalos.) A Kárpátokban a harcok a Laborevölgy mindkét oldalán levő magaslatokon tovább folynak. A keleti kísérő magaslatokon tegnap végrehajtott ellentámadásunk az eddig hevesen támadó ellenséget több állásából visszavetette. Virvától keletre is visszavertünk egy erős orosz támadást. Ezekben a tegnapi harcokban 2020 orosz elfogtunk. Az uzsoki hágótól északra a helyzet változatlan. Az oroszok támadása rövid harc után megheiusult. Az összes többi arcvonalakon különös esemény nem történt. Höfer, vezérőrnagy.

Berlin, ápr. 4.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Az Yser-csatorna mentén, Dixmuidentől délre csapataink a nyugati parton elfoglalták a belgák által megszállott Drie Grachen helységet. — Bois de Pretreben a franciáknak több előretöréseit visszavertük.

Keleti hadszíntér: Augusztow környékén az oroszok támadásait visszavertük.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Konstantinápoly, ápr. 5.

A főhadiszállás közli: Hadiflottánk tegnap Odessa mellett elsüllyesztett 2 orosz gőzöst, még pedig a 2020 tonnás Providentet és az 1500 tonnás Wastosnaját. A gőzösök legénységét foglyul ejtettük. Ez akcióval egyidejűleg a Medjidje cirkáló a midőn az ellenséges aknakutató üldözése közben Ocsakow erősség közelében ellenséges parthoz közeledett, aknára futott és elsüllyedt, a veszteségeket egy akna okozta, a mely az odessai és nikolajevi kikötő és a partvidék védelmére elhelyezett aknák közül a tengerbe sodródott. A Medsidje legénységét a közelben tarózkodó török hadihajók megmentették. A Medjidje cirkáló eddigi működésével dicősekre méltóan viselkedett. Mielőtt a hajó elsüllyedt, eltávolították az ütegek závarait, a cirkálót magát torpedó lövésekkel elpusztították, hogy lehetetlenné tegyék, hogy az ellenség kiszabadítsa. Egy ellenséges aknakeresőt, a mely tegnap a Dardanellák szorosaihoz közeledni próbált, Kum Kale közelében ütegeink egy gránátja eltalált és elsüllyesztett. Egyébként sem a Dardanelláknál, sem a többi hadszíntéren jelentős esemény nem történt.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, ápr. 5.

(Hivatalos.) A Kárpátokban a Laborez völgyében és ennek mindkét oldalán szomszédos szakaszokon a heves harcok tovább tartanak, valamennyi többi arcvonalon helyenként tüzérségi harcok folynak, — egyébként nyugalom van. — Uscio Biskujdinél, Zaloscykitől keletre, nagyobb ellenséges erők megkísérelték, hogy a

Dnyeszter déli partján lábukat megvessék. Több órai harc után visszavertük őket, 1400 orosz elfogtunk és 7 géppuskát zsákmányoltunk. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, ápr. 5.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Drie Garchten helységhez, a mely április 3-ika óta néhány ház kivételével (a helység északi szélén) a mi birtokunkban van, a belgák megerősítéseket igyekeztek vonni, a melyeket tüzérségünk tüze elűzött. Szintugy ellenünk megkísérelt támadásait is az ellenségnek Botweillienél, a Varranestől délre eső magaslati állás ellen intézett erős támadása következtében, akadályaink előtt összeomlott. A francia gyalogságnak Pont a Moussontól nyugatra ellenünk intézett előretörései nem jártak eredménnyel, mi ellenben aknarobbantásokkal Bois de Pretreben tért nyertünk.

Keleti hadszíntér. Az oroszoknak Marianopol ellen intézett egy támadását, az ellenségnek súlyos veszteségei mellett visszavertük. Egyéb az egész keleti arcvonalon nem történt.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, ápr. 6.

(Hivatalos.) A kárpáti harcok kiterjedése mind növekszik. Laborevölgytől keletre eső magaslatokon tegnap német csapatok és a mi csapataink az oroszok erős hadállásait elfoglalták és ez alkalommal 5040 orosz elfogtak. A szomszédos magaslatokon az oroszok több heves támadását az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük és további 2000 orosz elfogtunk és foglyul ejtettünk. Délkelet-Galiciában Othyinától északkeletre eső magaslatokon az ellenségnek egy éjjeli támadása megheiusult. Április 4-ikén Useie Biskopietől délnyugatra az ellenségnek a Dnyeszter déli partján megkísérelt előretörései alkalmával az orosz vándor gyalogezred két zászlóalját megsemmisítettük. Höfer, vezérőrnagy.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, ápr. 6.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: A franciák tegnap óta Maas és Mosel között különösen élénk tevékenységet fejtettek ki nagy erők latbavetésével és nagy számú tüzérséggel Verduntól északkeletre, keletre és délkeletre, valamint Ailly, Apremont Flieri mellett és Pont a Moussontól északnyugatra támadtak. Verduntól északkeletre a támadások tüzelésünkh miatt egyáltalán nem fejlődhetek ki. Verduntól délkeletre visszavertük a támadásokat. A Maas magaslatok keleti szélén sikerült az ellenségnek legelői levő árkaunk egy kis részébe átmenetileg megvetni a lábát, de az éj folyamán innen ismét visszavertük. Ailly és Apremont környékén a harc éjjel is folyt, anélkül, hogy az ellenfél bárminő sikert tudott volna kivívni. Elkeseredett volt a harc Flirei környékén, ahol a franciák több támadását visszavertük. Bois de Pretretől nyugatra, a Flirey Pont a moussoni uttól északra ellenünk intézett erős támadás összeomlott, noha az ellenfél a harcokban igen súlyos veszteségeket szenvedett, erőinek újabb kiszámításával arra a feltevésre kell jutni, hogy támadásait itt folytatni fogja, miután Champagneban kifejtett fázadozásainak teljes hiábavalósága világosan ki derült.

Keleti hadszíntér. Kalvaiddól keletre és délre, valamint Augusztowntól keletre ellenünk intézett támadások sikertelenek voltak. Egyébként keleten a helyzet változatlan.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A háboru tanulságai.

Németország impozáns ereje és nagysága most tűnt ki igazán ebben a világháborúban, amikor oly nagyszámu ellenség tört rá. A 70 milliónyi németre s a 40 millió osztrák-magyarra mintegy 170 millió orosz, 40 millió francia, 40 millió angol és belga támadt s bár az arány majdnem 1=3, a központi hatalmak — a germán sziv, ész és kar által vezetett — nemcsak állták az ellenséges rohamokat, de jelentékeny területeket foglaltak el az ellenség területéből és ma, a háboru 8-ik hónapjában ott állanak, hogy az erőiben a háboru elején fennállott aránykülömbőség a központi hatalmak javára kezd mindinkább csökkenni. Honnan és miért van ez? Hogyan lehetséges, hogy az orosz kolosszus a maga nagy embertömegével és hadifelszerelésével, a francia elmésség és bátorság fűtve és hatványozva a revans eszméjétől, az angol kapzsiság párosulva a megfontoltsággal, ily kevés, illetőleg semmi eredményt nem tud felmutatni?

Miért van az, hogy a központi hatalmak erejét a szövetségesek — dacára tulsúlyuknak — mindez ideig nem bírták s alapos reményeink szerint nem is bírnák megtörni?

Kétséget sem szenved, hogy a központi hatalmak ellentálló ereje nem anyagi okokban áll, hanem a német nép benső és szellemi tulajdonaira vezetendő vissza. Hiszen embere, hadi felszerelése a szövetségeseknek temérdek van. Nem hiányzik náluk még a bátorság sem.

Mégis azt látjuk, hogy a német a mazi tavaknál két ízben törte pozdorjává az orosz. Elfoglalja Belgiumnak nagy részét és Észak-Franciaországot, s maguk a szövetségesek igen-igen nehéz feladatnak vélik, hogy őket innét kiűzhessék! Mintha megismétlődne Dávid és Góliát példája! Csodálattal kell a német energia előtt meghódolnunk! És éppen a most folyó világháborúnak egyik legfontosabb tanulsága gyanánt azt kell megállapítanunk, hogy a fizikai nyers erő csak harmadrangu tényező, — mert a fölényt elsősorban s másodsorban a lelki és a szellemi tulajdonságok adják meg. Így van az egyes embernél, — és így van ez a nemzeteknél is. Mig az orosz nagytömeg az elnyomás keserű idejét éli még ma is, mig az orosz uralom fél felszabadítani az egyén szabadság szellemi és lelki tulajdonságainak útját, addig a német már hosszú évtizedek óta a legdemokratikusabb állam az egész Európában. Nemcsak tudja, hogy minden egyes ember értékét a munka és az erkölcsi tartalom adja meg, de ennek az elvnek a gyakorlatban érvényt is szerez. Az orosz vulki, a francia abszint nem pusztít a németnél, mert a német bátor kézzel vezette és nevelte saját magát és már régen tudta és levonta az alkoholizmus káros következményeit. Az orosz anarchizmus, a nihilizmus, melyek közvetlen rokonságban vannak a francia kozmopolitizmussal, nem tudtak gyökeret verni Németországban, mert a németek

belátták, hogy e teoriák elérhetetlenek, a gyakorlatban meg nem valósíthatók, csökkentik a nemzeti érzést és a nemzet ellentállási erejét, de nincs is szükségük a németeknek ezekre, mert a legideálisabban érzik magukat a mai alkotmányforma keretében — kitűnő császáruk uralkodása alatt. Mig a franciát és az orosz a korrupsztás jellemzi, addig a németnél a legegészségesebb altruizmust találjuk fel, mit ez a bámulatos nép csakis a keresztény erkölcsök teljes érvényre emelése folytán tudott elsajátítani. Nemrég mondotta Hindenburg, hogy a háboruból az kerül ki győztesen, a kinek jobbak az idegei. Nos hát ebben a tekintetben is igen nagy előnyben van a német az orosz és francia felett, mert a németet nem mételtyezte meg az epikureusi életmód, az élvezeteknek mindig okosan áldozott, mig a francia és az orosz idegek majdnem tönkre mentek. Az orosz hamar lethargiába esik, a franciát a balsiker elkedvetleníti, a német ellenben a balsikert arra használja fel, hogy még erősebben akarjon és még inkább fejtsse ki energiáját. A német reálisan a lehető akarja elérni, de erre a célra azután központosítja minden értékét és lehetetlenséget nem ismer, — és minden egyes német egy kis része az egész német mechanizmusnak, nem vitatkozik, hanem pernyi pontossággal tölti be a nagy gépben a reá rótt szerepet. Meghal minden német nem virtuskodásból, bátorságból, hanem azért, mert érzi és tudja, hogy halálával gyermekei, faja és nemzete életét hosszabbította meg. Ily tulajdonságok mellett természetesen büszke arra, hogy ő német, erre tanítja gyermekét, s a mikor e tulajdonságokat öregbiteni törekszik, ezt azzal a tudattal teszi, hogy nemzetét emeli feljebb és feljebb.

E rövid, vázlatos összehasonlítás is magyarázatát adja a világháboru mai állásának. A mai kornak döntő tényezői tehát a németiség azon tulajdonságaiban vannak, melyek fájdalom, nemcsak ellenségeinél, hanem nálunk magyaroknál is hiányoznak.

Szövetségi viszonylatunk és a geográfiai közelség önként kínálják fel az alkalmat a német szervezet, a német tulajdonságok tanulmányozására. A magyarnak ezt kell megtennie, és ha fenn akar maradni, át kell ültetnie a német alaposságot, lelkiismeretet, becsületet, erkölcsöket és a nemzeti erőt adó összes tulajdonokat a magyar nemzetbe. Mert a miként régen az mentette meg a nemzetet, hogy átvette a kereszténységet, úgy most a második ezredévben csak akkor fog tudni fennmaradni, ha megtanul németül érezni, gondolkodni és cselekedni.

KÜLÖNFÉLÉK.

Cipruslombok.

(B. S.-né sirjára.)

A letűnt idők útjait járom,
Egy elmosódó édes álom
Emléki játszadoznak velem,
Tavaszt kergetve át a szivemen.

A hanyatló nap haló sugarán
Tündérek játszanak az Órhegy oldalán.
S mikor az alkonyi néma esendben
Szellemeik kelnek a végtelenben,

Fecskék repkednek az eresz elején,
Gerlék kacagnak a fák tetején:
A vén Órhegy tövén szivrepesve,
Egy ifju bolyong minden este.

A rét virágait csokorba szedve,
Szerelemtől, vágytól epedve
Emlékeit ha végig futja,
Hova, merre viheti útja?

Madár megsejti merre várja
Epédő szíve, szerelmes párja,
Méhe tudja hol, melyik tájon
Van több méz a himes virágon.

A tulsoron egy ablak tárva,
Rajta himzett patyolat párna.
S egy csillagpár ragyogva, égve
Fénylik a néma, sötét éjbe.

Az ifju rabja a csillagpárnak,
Kit benn ölelő karok várnak,
S egy édes, boldog páros élet
Lett folytatása a regénynek.

Most, hogy vége lett a regénynek,
Most, hogy nem zeng már több vig ének,
Most, hogy elveszett élte hű párja,
Zokogva a sirig sír utána...

Kovács Albert.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— **Kinevezés.** Ő felsége a király szárazajtai Ince Kálmán műszaki főtanácsost, zoványi földbirtokost, a kereskedelmi miniszteriumba miniszteri tanácsossá nevezte ki.

— **Gyászhir.** Borbély Sándor selymesilovai ref. lelkész nagy gyász érte. Huszonhat éven át hűséges házastársa, Veress Anna, életének 48-ik évében a kolozsvári Karolina-kórházban március 25-én elhunyt. Halálát a bánatos férjén kívül öt fiugyermeke siratja.

— **Lóosztályozás.** Ismét folyik a lóosztályozás vármegyénkben. A szilágysomlyói főszolgabírói járás közsegeiből április 8-án és 9-én, Szilágysomlyó város területén összeírt lovakat pedig április 9-én kell a Bem-téren bemutatni.

— **Hogy leszünk a permetezéssel?** Nagy gondot okoz az idén ez a kérdés a szőlősgazdáknak, mert a rézgálic és egyéb réztartalmu készítmények vagy egészen hiányzanak a piacon, vagy pedig olyan drágák, hogy alig lehet megfizetni. Az Országos Rovartani Intézet tanulmány tárgyává tette ezt a kérdést s azt ajánlja, hogy ha nem tudunk elegendő rézgálichoz jutni, végezzük a permetezést fél százalékos oldattal a rendes két százalékos helyett, de permetezzünk gyakrabban. Ha pedig egyáltalában nem szerezhettünk kékkövet, akkor permetezzünk 4 százalékos mézoldattal, de ez esetben 7—8-szori permetezés sem sok.

— **Hernyózás** nélkül az idén sem számíthatunk gyümölcstermésre, mert most sem felel meg a valóságnak az a sokak által terjesztett állítás, mintha a télen elpusztultak volna a hernyófészkek lakói. Dehogy pusztultak, tessék csak figyelmesen megvizsgálni, a legkisebb csüngő szárazlapukban is ott mozog már a parányi hernyó. Még most se késő a fákat megtakarítani a hernyófészkektől. Aki nem teszi, megérdemli a törvény által kiszabott büntetést, mert mulasztásával nemcsak magának, de másoknak is kárt okoz.

— **Uj moratorium.** A március végével lejárt moratoriumot a kormány július hó 31-edikéig meghosszabbította és pedig azzal a kijelentéssel, hogy hacsak valami rendkívüli esemény nem történik, e moratorium nem lesz meghosszabbítva, tehát ha folyik is a háború; fizetni kell. Egyelőre azonban még négy hónapig tart az adósok eldöréje, érte ezt persze azokra, akik tudnának fizetni, de mégse fizetnek, mert nem muszáj. Az új moratorium rendelet nem tesz lényegesebb változtatásokat a régin, még megállást jelent ahhoz képest, mert az árutartozásokból a további 10 százalékos törlesztéseket megszünteti, vagyis aki eddig már 50 százalékot fizetett az augusztus 1. előtti árutartozásból, azoknak további

részleteket nem kell fizetnie. Persze, aki még eddig mitse fizetett, az most egyszerre 50 százalék fizetésére köteles. A moratoriumokhoz váltótartozásokból további 10 százalék fizetendő aszerint, hogy melyik hónapban járt le a váltó.

— **A hadsereg részére szükséges** 232,960 pár bakancs, 225,680 pár könnyű cipő, 7280 pár rövidszáru csizma, 21,840 pár dragonyos csizma és 5460 pár huszárcsizma szállítása a kisiparosoknak van fenntartva és erre a kereskedelmi miniszter pályázatot hirdetett. A kolozvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt lábbelikészítő iparosokat, hogy az egyes városokból lehetőleg alkalmi szövetkezetekbe egyesülve, ajánlatukat szerkeszték meg és sürgősen terjesszék be a kamara irodájába. A megtelelően felszerelt és munkáltszámmal rendelkező ajánlattevők a szállításra biztosan számíthatnak az esetre, ha a vállalandó mennyiséghez szükséges bőrányagot sajátjukból be tudják szerezni. Az ajánlatra 1 korona bélyeg ragasztandó.

— **Uj Idők.** A világháború leghűbb krónikása, írásban és képből az Uj Idők. Ami érdekes esemény a négy világrész harcterein történik, azt mind élénk tárja festői szépségű képekben, míg a pillanatfelvételek rovata a kedves és derűs epizódok tükrében mutatja be a nagy háborút. Érdekes, művészi színvonal és előkelő izlés jellemzi Herczeg Ferenc hetilapját, az Uj Időket, amely aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. Az új évnegyedben Szomaházy István írt regényt Meseváros címmel, amelyben — költői erejű érdekes történet keretében — a multat, az ifjúság álmait varázsolja vissza. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 17.

— **A sérelmes lószorozások tárgyában** a Szilágyvármegyei Gazdasági Egyesület a honvédelmi és földmívelési miniszteriumokhoz felterjesztést intézett. Eme felterjesztésben a múlt év októberi és azutáni lószorozást tartja sérelmesnek amiatt, hogy a katonai kiküldött a sorozási eljárást szabályozó miniszteri rendelet ellenére maga állapította meg az árakat, holott csak a lónak osztályozása lett volna feladata, az ár meghatározása pedig a közbenjáró becsőbizottság teendője lett volna. Ilyen eljárás mellett a lótalajdonosok meg lettek rövidítve, mert a katonai kiküldött a miniszteri rendeletben foglaltakkal sokkal olcsóbb árakat szabott meg. A felterjesztésben kéri a Gazdasági Egyesület az árkülömbözetnek a gazdák részére való megtérítését. Mindenesetre szép és helyes ez a gondoskodása is az egyesületnek, de úgy véljük, hogy a requirált lovak és fogatok után megállapított kártérítési összegek, vagy becsáraknak sürgős, mielőbbi kifizetése iránt való közbenjárása még ennél is fontosabb dolog és égetőbb szükség lett volna, hogy a kisgazdák a tavaszi munkákhoz, melyek már is késedelmet szenvedtek, segítséget kapjanak, illetve igavonó jószágot szerezhessenek. A mi vidékünkön legalább ez volna a legáldásosabb.

— **Aki a nehéz gazdasági viszonyok között** fényes és könnyű mellékkeresetet akar magának biztosítani, forduljon felvilágosításért Röttig Gusztáv és Fa céghez, Sopron.

— **Apróbb mesék a legapróbbaknak.** Ez a címe annak a kedves, eleven új rovatnak Az Én Ujságomban, amelyben Gaal Mózes népszerű gyermekifjúsági lapja a világirodalom legkedvesebb gyermekmeséit közli, tréfás képekkel illusztrálva. Az Én Ujságom e heti számban ott találjuk Móra Ferenc szép háborús regényét, melynek címe: Filkó meg én. Egri György, Csáte Károly stb. elbeszéléseit, Feri bácsi versét, adomákat, cikket a gyermekjátékról stb. A lap minden előfizetője megkapja ajándékba a világhírű Robinson könyvet. Mutatványszámot kívánságra ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 16. sz. Előfizetési díj negyedévre 2,50 korona.

— **Itt van már a „Világháború 1914.”** 3-ik száma is, a mely a sabái ütközet befejezésével kezdődik, majd Montenegró nevetséges helyzetét ismerteti és áttér az oroszokkal folytatott harcokra is. Színes, szép leírásban vázolja a mi hadseregünk hatalmas küzdelmeit a tuleróban lévő oroszokkal szemben és szinte

hátborzongató realizmussal írja le a kraszniki csatát borzalmait. Hosszasan és részletesen foglalkozik a 3-ik füzet a nagyhatalmak flottájával és az Augsburg libaui győzelmeiről eddig ismeretlen, rendkívül érdekes leírást közöl. Egyáltalában a 3-ik füzet oly érdekes részleteket közöl a világháború eseményeiről, hogy azt a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe, mert hiszen ezeket a részleteket a napi sajtó nem nyújthatja a közönségnek és ha nyújtja is, csak részletekben, szétforgácsolódva. A 3-ik füzet is csak úgy, mint az 1-ső és 2-ik, 32 oldal terjedelemben és gyönyörű képillusztrációkkal jelent meg, melyek közül különösen kiemelendő egy vázlat után a helyszínen készült kraszniki csatákép. A mű kapható minden könyvkereskedésben és Röttig Gusztáv és Fia kiadócégnél Sopron.

— **A galíciai menekültek Ausztriába mennek.** A Galiciában és Bukovinában folyó hadi operációk kezdete óta az onnan elmenekült lakoságnak jelentékeny része a magyar állam területén telepedett le. A magyar kormány a menekültek itt tartózkodása elé eddig nemcsak hogy akadályt nem gördített, hanem a közöttük levő sok ezernyi vagyontalant még anyagi támogatásban is részesítette, annál is inkább, mert a több ausztriai községben létesített barakk-telep elégtelennek bizonyult arra, hogy a menekültek egész kontingense ott elhelyezést nyerjen. Időközben az osztrák kormány segített e bajon és Ausztria több helyén nagyszámu, ugynevezett menekülő-telepet létesített, amelyeken a galíciai és bukovinai menekültek s családjaik már nem barakk-szerű tömeglakhelyeken, hanem családokként kis házakban nyernek elhelyezést. A magyar belügyminiszter ezek után intézkedett, hogy a Magyarország területén időző galíciai és bukovinai menekültek e hónap 7-étől kezdődőleg csoportonként elszállíttassanak Ausztriába. Feltétlenül elszállítandók Ausztriába azok a vagyonosabb menekültek is, akik kereskedelmi üzelmekben vettek részt, vagy pedig közvetítésekkel, avagy egyéb a közönség érdekét sértő vállalkozásokkal foglalkoznak, tekintet nélkül arra, vajon igénybe veszik-e a nyilvános segélyezést, vagy sem.

— **Önkéntes nőszereg** a címe annak a kedves háborús színjátéknak, melyet e héten közöl a Magyar Lányok Altai Margit tollából. Tutsek Anna, a szerkesztőnő folytatja új népszerű rovatát, „Évike följegyzéseit”, Dánielné Lengyel Laura háborús apróságokat írt, Havas István verset. Gaal Mózes szép regénye, „A kis doktor”, apróbb cikkek, képek stb. tartják meg a kedves leányújság e heti számát. A Magyar Lányok előfizetési díja negyedévre 3 korona és a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 16. szám, kívánságra készséggel küld mutatványszámot.

— **A Társaság.** Szenzációsan érdekes tartalommal jelen meg Dobay István hetilapjának husvéti száma. Vezetőcikkét ihletett lélekkel Várady L. Árpád kalocsai érsek írt az ünnepi számba A nemzet husvétja címmel, Berzeviczy Albert pedig A Dardanellákról közöl érdekes, vonzó tanulmányt. A novellisztikus részben S. Bokor Malvin és Váry Rezső kedves elbeszéléseit találjuk, míg a versek közül, Kiss Menyhért, Markos Béla és Angyal Emil szép költeményei ragadják meg figyelmünket. Nagy-érdekességű tanulmány közlését kezdi meg A Társaság husvéti száma Lechner Károly dr. egyetemi tanár tollából, a ki a háború okozta idegességről a laikus által is könnyen megérthető előadásban tárgyal e széleskörű téma legaktuálisabb kérdéseiről. Nem kevésbé szenzációs az a szintén több folytatásra terjedő cikk is, a mely a legmegbízhatóbb források alapján a háború előjátékaiból, illetve a hármastente titkaiból mond el feltűnést keltő részleteket. Vonzóan megírt divatlevél és színjázi krónika egészíti ki a parádés szám tartalmát. A képek mind aktuálisak és érdekesek: az izléses cimoldalt Széchenyi Péterné grófné jól sikerült arcképe díszíti. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, fél-évre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Legujabb!

Berlin, ápr. 7.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Az általunk tegnapielőtt megszállott Drie Grachteni majorokat, a melyeket az ellenség legnehezebb tüzérségi és aknavető tüzérséggel összelövöldözött, tegnap este ez okból feladtuk. Az Argonokban egy támadás vadászaink tüzében összeomlott. Verduntól északra egy francia előretörés csak előállásainkig jutott. Verduntól keletre és délkeletre az ellenséges támadások egész sora, rendkívül súlyos veszteségeik mellett megheiusult. Combress magaslaton tüzérségünk megsemmisített két francia zászlóalj. Ailly mellett csapataink ellentámadást intéztek és az ellenséget régi állásaiba visszaverték. Apremontnál sem ért el az ellenség semmi sikert, épp úgy megheiusultak más francia támadások is. Flirey mellett és arcvonalkunk előtti térséget nagyszámu halott borítja, a melyeknek sokaságát még növeli, hogy a franciák saját lövészárkaikban elesettek is állásaik arcvonala elé dobják. Bois de Prete nyugati szélén egyik zászlóaljunk szuronyharcban visszavetette a 16-ik francia ezred jelentékeny erőit. Hartmansweilerkopfon tegnap délután óta erős hóvihár dacára a harc folyik.

Keleti hadszíntér. Orosz területre, az Andzejevo felé való előretörés alkalmával, 30 kilométernyire Memeltől délkeletre lovasságunk megsemmisített egy orosz zászlóalj, a melyből egy parancsnokot, 6 tisztet és 360 főnyi legénységet elfogtunk, 120 embert megöltünk és 150 súlyosan megsebesített egy másik orosz zászlóalj, mely az ellenség segítségére sietett. Mi 6 halottat veszítettünk. Kalvariától keletre és délre, valamint Augusztowtól keletre fekvő állásaink ellen intézett orosz támadásokat visszavertük. Egyébként az arcvonalon semmi lényeges nem történt.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Budapest, ápr. 7.

(Hivatalos.) A kárpáti arcvonalon tovább folynak a harcok. Laborevölgytől keletre fekvő magaslatokon foglyul ejtett oroszok száma további 930 emberrel növekedett. Ezen harcokban 2 ágyút és 7 gépfegyvert zsákmányoltunk. Délkelet-Galiciában csak helyenkinti tüzérségi harc volt. Nyugat-Galiciában és Orosz-Lengyelországban nincs változás. A déli hadszíntéren Orsova nyílt városnak április 6-án történt újabb lövetését Belgrád rövid ideig tartó bombázásával viszonyoztuk. Höfer, vezérőrnagy.

Az U. 29. tengeralattjáró legutóbbi útjáról eddig nem tért vissza. Az angol admirálisától származó március 26-iki hír szerint a tengeralattjáró egész legénységével elsüllyedt. Ennél fogva elvesztettnek kell tekinteni.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás ellen

Kaiserlee
Mell-Karamellák

Orvosoktól és **6050** hitelesített magánosoktól bizonyítványt nyújtó orvosoktól a biztos sikeréről.

Kitűnő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy doboz 60 fillérért kapható Viski Balás Zsigmond gyógyszerárában Szilágyosomlyón. 73—

— A „Világ.” Az új idők szavát hirdette mindig: a Világ. Kevés újságnak van oly egységes mélyen átgondolt programja, politikában, társadalmi kérdésekben, irodalomban oly összhangzatos törekvése, mint a Világ-nak. A Világ az új Magyarországért küzd, képviselője mindannak, ami egészséges, igaz és a jövőre törekvő. A lüktető élet középpontjában áll. Talán az is jelkép, hogy új szerkesztőségét a magyar főváros forrongó belsejébe, Budapest tündöklő és szép sugárutjára, az Andrássy-ut 47. szám alá helyezte. A Világ mindig feltűnt választékos izlésével, bátor programjával, amely a demokráciában látta minden dolgok ellintézését és az ország boldogulását, s ma e nagy időkben csak megerősödött ez a hite és megkétszereződött az a reménysége, hogy a harcok multán, a mai háboru természetes következményeképpen a demokrácia végre jogaihoz jut és az a kulturprogram lesz mindenki programja, melyet a „Világ” már réges-rég egyforma erővel és hittel vallott. Ma a demokrácia egy fölfelé haladó hullám ormára került. A „Világ” eddig érezte kulturhivatását, de ma éreznie kell történelmi hivatását is. Minden sora a kultúra, az okos és modern politika, az emberszeretet szolgálatában áll. Purjesz Lajos fejéles szerkesztő, dr. Jászi Oszkár, Bíró Lajos és Gerő Ödön vezérekkel adják meg a lap politikai irányát. Ignó, a nemes tollu nagy író, az új irodalom vezére, a szikrázó ötletességű kiváló publicista, a „Világ”-ban hetente többször érintkezik a nagy és lelkes közönségével. Móricz Zsigmond elbeszéléseit, cikkeit, Ady Endre verseit s a legelső magyar írók írásait közli a „Világ”. Munkatársai: Miklós Jenő h. szerkesztő, Abos Tivadar, Barta Lajos, dr. Bernát Ottó, Benedek Károly, Bizony László, Böllöny György, Cserna Andor, Domány Gyula, Jancsó Károly, Kármán Aladár, Kosztolányi D-zsö, Kadosa Marcel, dr. Láncoz Jenő, Magyar Lajos, dr. Méri Gyula, Nagy Andor, dr. Pikler J. Gyula, Pásztor Mihály, dr. Rác Gyula, Rella Pál, Réthy Pál, Sas László, Szabó Károly, Verner Jenő. Olvasóközönsége napról-napra növekszik, s napról-napra erősebb a lap és a közönség közt a kapcsolás. A „Világ” előfizetési ára egész évre 32 korona, félévre 16 korona, negyedévre 8 korona, egy hónapra 2 korona 80 fill. A szerkesztőség és kiadóhivatal Andrássy-ut 47 szám alatt van.

— Szerkesztői üzenet. Dr. K. R. urnak Budapest. A beküldött „cikk” nem közölhető, egyfelől azért, mert nagyon is magánjellegű, másfelől mert már idejét mult.

Hadi beszédek.

A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala népszerű füzetekben kiadja azokat a tanulságos és lélekemelő beszédeket, amelyeket a háború óta legkiválóbb államférfiaink, főpapjaink, tudósaink, íróink és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az országos Hadsegélyző Bizottság felolvasásai sorozatán. A hazafias igaz magyar szellemtől áthatott beszédek retorikai szempontból is rendkívül becsesek, gondolatokban gazdag, gyönyörű munka valamennyi; a közönség jól teszi, ha a tizfilléres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együttérzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly meghatározó módon egyetlen táborba terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Rákossy Jenő hadibeszédei jelentek meg. A füzetek az Általános Beszerzési és Szállítási R. T. utján (Budapest, V., Kádár-utca 4.) rendelhetők meg, de kaphatók a dohánytözsédekben is. A befolyó tiszta jövedelmet a háboruban elesett, vagy a kapott sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árvái javára fordítják.

Butorozott szobák, üzleti helyiségek és lakások bérbe kiadók.

2-3

Farkas István.

75—1915. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1914. évi V. 381. számú végzése következtében dr. Nádudvary Jenő szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Krasznamegyei takarékpénztár szilágysomlyói bej. cég javára 803 korona — fillér s jár. erejéig 1914. évi június hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmárhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1914. évi V. 381/3 számú végzése folytán 803 korona — fillér tökéltetés, en az 1914. évi március hó 9-ától 6 % kamattal és eddig összesen 196 korona 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés alperes tanyáján a peresesi határon leendő megtartására 1915. április hó 13. napjának délelőtt 10 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándé-

kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyó, 1915. március hó 31-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Horgony-thymol-kendőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. —.80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvege: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérszegénységnél és sápkóránál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerelhető
Dr. Richter „Az arany országhoz”, című, gyógyszerárúháztól, Prága I, Elisabethstrasse 5.

Mi lesz tavasszal?

ezen töri a fejét most sok ezer ember! Ha a közönség továbbra is olyan odaadással és alaposan fogja támogatni a hatóságokat egészségügyi intézkedéseiben, mint eddig, akkor tavasszal nem fogják felütni fejüket a ragályos járványok, a kolera, a küteges tifusz, a vérhas.

Ellenségeink hadseregében a kiütéses tifusz nagy számban található és e betegség terjedését különösen a tetük közvetítik, miért is ellenük védekezzünk alapos fertőtlenítéssel.

Kezünket és arcunkat **Lysoform szappannal** mossuk meg és a mosdó és fürdővízhez adjunk kevés **Lysoform** fertőtlenítőszer. A butorokat reggel töröljük át 3%-os **Lysoform** oldatba mártott ronggyal, ugyanugy suroltassuk fel a puhafapadlókat. Piszkos fehéreműt ajánlatos zsákba összegyűjteni és azt 3%-os (olcsó) **nyers-lysoform**-oldatba 24 óráig beáztatni s csak azután mosatni.

2—

Tanuljunk meg fertőtleníteni

s e célból kérjük ingyen és bérmentve az „Egészség és fertőtlenítés” című tanulságos könyvecskét

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárából Ujpesten.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágysomlyón. (Piactér)

Államilag ólomzárolt

lóher és lucernamag,

minden fajta eredeti oberndorfi répa-mag, angol perje, Mauthner-féle konyhakerti magvak legjutányosabb nagybani árakban kaphatók.